

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Инженерлік пәндер» кафедрасы	48-19
«Инженерлік – экономикалық есептеудегі есептеу техникасы»	беттің беті

СТУДЕНТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫНА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК ӨНДЕУ

Пән: «Инженерлік – экономикалық есептеудегі есептеу техникасы»

Пән коды: ІЕЕЕТ 3205

БББ атауы: 6B07201 Фармацевтикалық өндіріс технологиясы

Оқу сағатының көлемі/(кредит): 120 сағат/ (4 кредит)

Оқытылатын курс пен семестр: 3курс, 5семестр

Шымкент, 2024ж.

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»
«Инженерлік пәндер» кафедрасы	48-19	
«Инженерлік – экономикалық есептеудегі есептеу техникасы»	беттің беті	

Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған нұсқаулар «Инженерлік – экономикалық есептеудегі есептеу техникасы» жұмыс бағдарламасына сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды

Хаттама № _____ 2024 ж.
 Каф.меңгерушісі _____ Г.Э.Орымбетова

1. Тақырып 1: AIDA64 (Everest) бағдарлама көмегімен дербес компьютердің архитектурасын зерттеу

2. Мақсаты: AIDA64 (Everest) бағдарламалық утилиты арқылы дербес компьютердің (ДК) архитектурасын зерттеу

3. Тапсырма: AIDA64 (Everest) бағдарламасына толық сипаттама беру қажет, ол үшін келесі сұрақтарға көңіл аудару керек:

- AIDA64 (Everest) бағдарламасы дегеніміз не?
- AIDA64 (Everest) бағдарламасының даму тарихы және интерфейстері;
- AIDA64 (Everest) бағдарламасының кемшіліктері және ерекшеліктері;

4. Орындау түрі: тақырып бойынша презентация

5. СӨЖ орындау және бағалау критерилері (тапсырманы орындау талаптары)

Презентация - презентация уақыты 8-10 минут. Графикалық жұмыстың стандартқа сай орындалуы бойынша және қойылған сұрақтарға дұрыс жауап беруіне байланысты бағаланады.

6. Тапсыру мерзімі: 2 апта

7. Әдебиет.

негізгі:

1. Угринович Н.Д. Информатика и информационные технологии: Учебник для ВТУЗов – М.: Лаборатория Базовых Знаний, 2002.

қосымша:

2. Угринович Н.Д. Преподавание курса «Информатика и ИКТ»: Методическое пособие – М.: Лаборатория Базовых Знаний, 2002.
3. Кутугина Е.С., Тутубалин Д.К. Информационные технологии: Учеб. пособие. – Томск, 2005.

Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.)

1 ЭЕМ тұрғызудың негізгі принциптері, Дж. фон Нейман құрылымы.

2 ДК құрылымдық сұлбасын салып, олардың барлық компоненттердің қызметін түсіндіріңіз.

3 Орталық процессор, негізгі сипаттамалары.

4 Жад жүйесі. Құрамы мен қызметі.

5 Жүйелік магистраль. Анықтамалар, қызметі, параметрлері.

6 ДК негізгі ішкі шиналары.

7 "Северный мост". Құрамы мен қызметі.

8 "Южный мост". Құрамы мен қызметі.

9 ДК енгізу – шығару құрылғысы.

10 ДК өнімділігіне әсер ететін факторлар.

11 Қай құрылғылар қай порттарға қосылады?

1. Тақырып 2: Операциялық жүйенің түрлері және ерекшеліктері

2. Мақсаты: операциялық жүйені іске қосуды, орнатуды, инициализациялауды үйрену

3. Тапсырма: операциялық жүйеге толық сипаттама беру қажет, ол үшін келесі сұрақтарға көңіл аудару керек:

- операциялық жүйенің түрлерін;
- операциялық жүйені орнату әдістерін;
- ОЖ Windows және Linux ажырата білу

4. Орындау түрі: тақырып бойынша презентация

5. СӨЖ орындау және бағалау критерилері (тапсырманы орындау талаптары)

Презентация - презентация уақыты 8-10 минут. Графикалық жұмыстың стандартқа сай орындалуы бойынша және қойылған сұрақтарға дұрыс жауап беруіне байланысты бағаланады.

6. Тапсыру мерзімі: 2 апта

7. Әдебиет.

негізгі:

1. Таненбаум Э. Современные операционные системы. 2-е изд. Пер. с англ. СПб.: Питер, 2007.
2. Бек Л. Введение в системное программирование. Пер. с англ. – М.: Мир., 1988

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Инженерлік пәндер» кафедрасы	48-19
«Инженерлік – экономикалық есептеудегі есептеу техникасы»	беттің беті

3. Гордеев А.В., Молчанов А.Ю. Системное программное обеспечение. – СПб.: Питер, 2001

қосымша:

4. Дейтл Г. Введение в операционные системы. В 2-х томах. Пер. с англ. – М.: Мир., 1987
5. Концептуальное моделирование информационных систем. / под ред. В.В.Фильчакова. – СПб: СПВУРЭ ПВО, 1998
6. Ключко В.И. Теория вычислительных процессов и структур. Учебное пособие – Краснодар: Изд. КубГТУ, 1999
7. Операционные системы – от PC до PS/2/ Ж.Фодор, Д.Бонифас, Ж.Танги. Пер. с франц. – М.: Мир., 1992

8.Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.)

1. fdisk, format, cd, disk, winnt.exe бұйрықтардың қызметі;
2. ОЖ Windows артықшылықтары мен кемшілігі;
3. ОЖ Linux артықшылықтары мен кемшілігі;
4. ОЖ түрлері;
5. MS DOS артықшылықтары мен кемшілігі.

1. Тақырып 3: Кәсіпорынның сипаттамасы

2. Мақсаты: операциялық жүйені іске қосуды, орнатуды, инициализациялауды үйрену

3. Тапсырма: Инвестициялық шешімдер қабылдайтын тұлғаларда, инвестициялық жобаны іске асыруда инвестициялық объект ретінде көрінетін кәсіпорын немесе оның серіктері туралы нақты пікір қалыптастыру мақсатында кәсіпорын мен сала сипатталады.

Кәсіпорынды сипаттау кезінде келесі мәліметтер қарастырылу тиіс:

- Оның ұйымдық-құқықтық формасы, заңды және поштылық мекен-жайы;
- қысқаша экономикалық-географиялық және тарихи анықтама (кәсіпорын орналасқан жері, алып жатқан ауданы, құрылған күні, кәсіпорынның алғашқы мақсаттары мен өткен уақыт аралығында даму туралы ақпарат);
- кәсіпорынның жарғылық капиталы;
- құрушылар мен олардың арасындағы капиталдың бөлінуі;
- кәсіпорынның ұйымдастырушылық құрылымы;
- еншілік кәсіпорындар;
- басқару аппаратының құрамы (атқаратын қызметі, аты-тегі, жасы, білімі);
- кәсіпорын персоналы және оның құрылымы;
- активтердің құрылымы (негізгі және айналмалы капитал);
- материалдық ресурстардың мінездемесі: ғимараттар мен құрылғылардың, әлеуметтік инфрақұрылым объектілерінің, құрал-жабдықтардың (қалдық құны және тозу деңгейі), аяқталмаған құрылыстың, материалдық заттардың;
- кәсіпорынның ағымдық күйін сипаттау, балансты талдау;
- кәсіпорынның мамандандырылуы,
- шығарылатын өнім көлемі;
- экспорт үлесі;
- кәсіпорын ұсынған өнімнің нарықтағы үлесі;
- кәсіпорын өнімін тұтынушылар;
- олардың тұрғылықты жері және тұтыну көлемі;
- позициялық талдау;
- өнім мен көрсетілетін қызметтің сапасы;
- технология деңгейі;
- өндірістік шығындардың деңгейі;
- персонал біліктілігі;
- энергия көздері мен материалмен жабдықтаушылардың орналасқан жері;
- қажет болған жағдайда жобаның іске асыруына жергілікті билік органдарының келісімі.

OҢTҮSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Инженерлік пәндер» кафедрасы	48-19
«Инженерлік – экономикалық есептеудегі есептеу техникасы»	беттің беті

4. Орындау түрі: тақырып бойынша презентация

5.СӨЖ орындау және бағалау критерилері (тапсырманы орындау талаптары)

Презентация - презентация уақыты 8-10 минут.Графикалық жұмыстың стандартқа сай орындалуы бойынша және қойылған сұрақтарға дұрыс жауап беруіне байланысты бағаланады.

6.Тапсыру мерзімі: 3 апта

7.Әдебиет.

негізгі:

1. Бралиева Н.Б., Байбулекова Л.А., Тилегенов А.И. Основы информационного менеджмента. - Учебное пособие. Алматы: Экономика, 1998г.
2. Годин В.В. Управление информационными ресурсами. М.: Инфра - М, 1999г.
3. Информационные системы в экономике. - Учебное пособие под ред. Дика В.В. - М.: Финансы и статистика 1996г.

қосымша:

4. Введение в информационный бизнес. под ред. В.П. Тихомирова и А.В. Хорошилова. – М.: Финансы и статистика, 1996.
5. Костров, А.В. Основы информационного менеджмента: Учебное пособие. – М.: Финансы и статистика, 2001.
6. Введение в информационный бизнес/Под ред. В.П. Тихомирова и А.В. Хорошилова. – М.: Финансы и статистика, 2000.
7. Цисарь И.Ф., Нейман В.Г. Компьютерное моделирование экономики. - М.: Диалог - МИФИ, 2002. - 304 с.
8. Карлберг К. Бизнес - анализ с помощью Excel. - М.: Вильямс, 2001г.

1. Тақырып 4: Маркетинг жоспары

2. Мақсаты: Бизнес-жоспардың маңызды тарауы «маркетинг жоспары» болып табылады, ол сауда және қызмет көрсету, баға, жарнама салаларының бизнестің барлық кезеңдеріндегі-өнімнің пайда болуынан сатуға дейінгі және сатқаннан кейінгі стратегиясын анықтауды үйрену

3. Тапсырма: «Маркетинг-жоспар» тарауы бірнеше бөлімнен тұрады:

1. Саланы сипаттау
2. Өнім нарығының сипаттамасы
3. Кәсіпорынға STEP-талдау жүргізу
4. Кәсіпорынға SWOT-талдау жасау
5. Шикізат, материалдар мен басқа да өндіріс факторларының нарықтарын зерттеу және талдау
6. Өнім тұтынушыларының сипаттамасы
7. Өнімді сату бағдарламасы
8. Кәсіпорынның бәсекеге қабілеттілігі

4. Орындау түрі: тақырып бойынша презентация

5.СӨЖ орындау және бағалау критерилері (тапсырманы орындау талаптары)

Презентация - презентация уақыты 8-10 минут.Графикалық жұмыстың стандартқа сай орындалуы бойынша және қойылған сұрақтарға дұрыс жауап беруіне байланысты бағаланады.

6.Тапсыру мерзімі: 4 апта

7.Әдебиет.

негізгі:

1. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Арифметика успеха».- Тараз, 2005
2. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Алгебра власти».- Тараз, 2005 г.
3. Аманбаев Б.Б., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Бизнес-планирование».-

Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

қосымша:

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Инженерлік пәндер» кафедрасы	48-19
«Инженерлік – экономикалық есептеудегі есептеу техникасы»	беттің беті

4. Аманбаев Б.Б., Бишимбаев К.В., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Business-planning».- Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

5. Алан Вест Бизнес – план: учеб. пр. пособие (перевод с английского Н.И.Аклозовой и И.Ю.Букиной – 3-е изд. – Москва: издательство Проспект, 2005 – 232 с.)

6. Буров В.П., Морошкин В.А., Новиков О.К. Бизнес-план. Москва, 1995 г.
Волков А.С., Марченко А.А. Бизнес-планирование

1. Тақырып 5: Өнімнің сипаттамасы

2. Мақсаты: Бұл бөлімде кәсіпорын ұсынған тауардың тұтынушылық қасиеттері туралы, сонымен бірге нарықтағы ұқсас тауармен жасалған салыстырмалы талдау нәтижелерінің қысқаша сипаттамасын беру қажет.

3. Тапсырма: Өнімдерді сипаттау кезінде келесілер қарастырылу тиіс:

- бұйымның аты мен оның ерекшелігі;
- функциональды тағайындалуы мен қолдану сферасы (өнім қандай тұтынушыларға арналған)
 - өнімнің негізгі техникалық, эстетикалық және басқа мінездемелері;
 - өнімнің технологиялық және әмбебаптық көрсеткіштері;
 - стандарттар мен нормативтерге сәйкестігі;
 - құндық мінездемесі;
 - өнім дамуының сатысы:
 - идея;
 - эскиздік жоба;
 - жұмыстық жоба;
 - прототип;
 - тәжірибелі партия (жиын);
 - сериялық өндіріс.
 - өнімге қойылатын талаптар:
 - сапаны қадағалауға;
 - тұтынушыларын дайындауға;
 - қызмет көрсетуге.
 - өнімнің одан ары даму мүмкіндіктері;
 - келесі ұрпақты өнімдердің даму тұжырымдамасы;
 - патентті-лицензиялық қорғау, сауда белгілері, авторлық құқықтары және басқа интеллектуалды меншік объектілері бойынша мағлұматтар;
 - натуралды және құндық көрсеткіштерде өнімнің шығару құрылымы;
 - соңғы 10 жыл ішіндегі шығарылған, бірақ өндірістен алынып тасталған өнім тізбесі;
 - өнімді жеткізу шарттары;
 - басқа ұқсас тауарларға қарағандағы артықшылықтары;
 - өнімнің экспорттық мүмкіндіктері.

4. Орындау түрі: тақырып бойынша презентация

5.СӨЖ орындау және бағалау критерилері (тапсырманы орындау талаптары)

Презентация - презентация уақыты 8-10 минут.Графикалық жұмыстың стандартқа сай орындалуы бойынша және қойылған сұрақтарға дұрыс жауап беруіне байланысты бағаланады.

6.Тапсыру мерзімі: 5 апта

7.Әдебиет.

негізгі:

1. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Арифметика успеха».- Тараз, 2005
2. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Алгебра власти».- Тараз, 2005 г.
3. Аманбаев Б.Б., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Бизнес-планирование».- Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

қосымша:

4. Аманбаев Б.Б., Бишимбаев К.В., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Business-planning».- Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

5. Алан Вест Бизнес – план: учеб. пр. пособие (перевод с английского Н.И.Аклозовой и И.Ю.Букиной – 3-е изд. – Москва: издательство Проспект, 2005 – 232 с.)

6. Буров В.П., Морошкин В.А., Новиков О.К. Бизнес-план. Москва, 1995 г.
Волков А.С., Марченко А.А. Бизнес-планирование

1. Тақырып 6: Өндірістік жоспар

2. **Мақсаты:** Өндірістік бағдарлама белгілі уақыт ішінде шығарылатын өнімнің санын, түрлері мен сапасын, нақтылық және құндық өлшемін көрсетеді.

3. **Тапсырма:** «Өндірістік жоспар» тарауында келесі мәселелер тиянақты баяндалады:

1. өндіріс бағдарламасы және кәсіпорынның өндірістік қуаты.
2. өндіріс үдерісінің сипаттамасы (технологиялық жобалар).
3. шикізат пен материал жеткізушілер және олармен байланыс.
4. өндірістің шығыны.

4. **Орындау түрі:** тақырып бойынша презентация

5.СӨЖ орындау және бағалау критерилері (тапсырманы орындау талаптары)

Презентация - презентация уақыты 8-10 минут.Графикалық жұмыстың стандартқа сай орындалуы бойынша және қойылған сұрақтарға дұрыс жауап беруіне байланысты бағаланады.

6.**Тапсыру мерзімі: 6 апта**

7.Әдебиет.

негізгі:

1. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Арифметика успеха».- Тараз, 2005
2. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Алгебра власти».- Тараз, 2005 г.
3. Аманбаев Б.Б., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Бизнес-планирование».-

Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

қосымша:

4. Аманбаев Б.Б., Бишимбаев К.В., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Business-planning».- Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

5. Алан Вест Бизнес – план: учеб. пр. пособие (перевод с английского Н.И.Аклозовой и И.Ю.Букиной – 3-е изд. – Москва: издательство Проспект, 2005 – 232 с.)

6. Буров В.П., Морошкин В.А., Новиков О.К. Бизнес-план. Москва, 1995 г.
Волков А.С., Марченко А.А. Бизнес-планирование

1. Тақырып 7: Ұйымдастырушылық жоспар

2. **Мақсаты:** Компанияның ұйымдастырылу құрылымын үйрену қажет

3. **Тапсырма:** «Ұйымдастырушылық және басқару жоспары» тарауы бизнес-жоспардың негізгі бөлімі болып есептеледі, ол мыналардан тұрады:

- фирманың ұйымдық құрылымы;
- басқару жүйесі;
- еңбек ресурстарын басқару.

4. **Орындау түрі:** тақырып бойынша презентация

5.СӨЖ орындау және бағалау критерилері (тапсырманы орындау талаптары)

Презентация - презентация уақыты 8-10 минут.Графикалық жұмыстың стандартқа сай орындалуы бойынша және қойылған сұрақтарға дұрыс жауап беруіне байланысты бағаланады.

6.**Тапсыру мерзімі: 7 апта**

7.Әдебиет.

негізгі:

1. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Арифметика успеха».- Тараз, 2005
2. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Алгебра власти».- Тараз, 2005 г.

3. Аманбаев Б.Б., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Бизнес-планирование».- Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

қосымша:

4. Аманбаев Б.Б., Бишимбаев К.В., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Business-planning».- Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

5. Алан Вест Бизнес – план: учеб. пр. пособие (перевод с английского Н.И.Аклозовой и И.Ю.Букиной – 3-е изд. – Москва: издательство Проспект, 2005 – 232 с.)

6. Буров В.П., Морошкин В.А., Новиков О.К. Бизнес-план. Москва, 1995 г.
Волков А.С., Марченко А.А. Бизнес-планирование

1. Тақырып 8: Қаржылық жоспар. Шығындарды болжау

2. Мақсаты: Өз бизнесіңіз бойынша шығын сметасын жасауды үйрену. Бұл сіздердің шығындар мен пайдаларыңызды болжау мен өзіндік құнының калькуляциясының негізі болып табылады.

3. Тапсырма: Тұрақты шығындарыңызды анықтаңыздар (1-кесте).

1-кесте

Тұрақты шығындар

Шығындар аты	2016	2017	2018	2019
Тұрақты жұмыскерлердің еңбекақысы				
Әлеуметтік салық				
Жұмыскерлерді оқыту				
Ғимаратты жалға алу				
Коммуналдық шығындар				
Техниканы жалға алу				
Жанар-жағар май				
Коммуникациялар				
Офистік шығындар				
Жарнама және дамыту				
Ғимараттарды жөндеу және қолдану				
Сақтандыру				
Күзет				
Ұзақ мерзімдік несиенің %				
Қысқа мерзімдік несиенің %				
Банк қызметі				
Іс-сапар шығындары				
Көліктің амортизациясы				
Басқа да активтердің амортизациясы				
Белгіленген салықтар (пайдаға салынатын салықтан басқа)				
Басқа да шығындар				
Тұрақты шығындар, барлығы				

2 Өзіңіздің айнымалы шығындарыңызды есептеңіздер (2-кесте)

2-кесте

Айнымалы шығындар

Шығындар аты	2016	2017	2018	2019
Материалдар, қосалқы бөлшектер				
Орам				

Уақытша жұмыскерлердің еңбекақысы				
Сый ақы қоры				
Көлік шығындары				
Сату шығындары				
Басқа да шығындар				
Айнымалы шығындар, барлығы				

4. Орындау түрі: тақырып бойынша презентация

5. СӨЖ орындау және бағалау критерилері (тапсырманы орындау талаптары)

Презентация - презентация уақыты 8-10 минут. Графикалық жұмыстың стандартқа сай орындалуы бойынша және қойылған сұрақтарға дұрыс жауап беруіне байланысты бағаланады.

6. Тапсыру мерзімі: 8 апта

7. Әдебиет.

негізгі:

1. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Арифметика успеха». - Тараз, 2005
2. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Алгебра власти». - Тараз, 2005 г.
3. Аманбаев Б.Б., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Бизнес-планирование». - Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

қосымша:

4. Аманбаев Б.Б., Бишимбаев К.В., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Business-planning». - Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

5. Алан Вест Бизнес – план: учеб. пр. пособие (перевод с английского Н.И.Аклозовой и И.Ю.Букиной – 3-е изд. – Москва: издательство Проспект, 2005 – 232 с.)

6. Буров В.П., Морошкин В.А., Новиков О.К. Бизнес-план. Москва, 1995 г.

Волков А.С., Марченко А.А. Бизнес-планирование

1. Тақырып 9: Пайда мен залалды болжау

2. Мақсаты: Мұнда ақша ағымдарының (келіп түсуі мен төлемдерінің) болжанатын қозғалысымен қоса кәсіпорынның ағымды қаржылық жағдайы толығымен сипатталынуы керек (егер бұл жоба қызмет етіп отырған кәсіпорында жүзеге асырылатын болса).

3. Тапсырма: Әдетте, қаржы бөлімі үш негізгі құжаттан құралады:

А. Пайда/залал туралы есептілік (5-кесте);

В. Баланс;

С. Ақша қаражатының қозғалысы туралы есептілік (Cash Flows) (3-кесте).

Үш есептілік нәтижелерінің негізінде кәсіпорынның қаржы ресурстарына талдау жүргізіліп, жобаны қаржыландыру үлгісі таңдалады.

3-кесте

Пайда/залал туралы есептілік

№	Көрсеткіштер		2016	2017	2018
1	Өнім сатудың жалпы көлемі (өнім бағасы * сату көлемі)				
2	Жоғалтылулар				
3	Өнім сатудың таза көлемі	1к.-2 қ.			
4	Жиынтық айнымалы шығындар				
5	Жалпы пайда	3қ.-4қ.			
6	Жиынтық тұрақты шығындар				
7	Басқа да табыстар				
8	Басқа да шығындар				
9	Пайдаға салынатын салықты төлегенге дейінгі пайда	5қ.-6қ.+7қ.-8қ.			

10	Пайдаға салынатын салық (20%)	9к.*0,2			
11	Таза пайда	9к.-10к.			

Ақша қаражатының қозғалысын (Cash Flow) жобаны жүзеге асырудың бүкіл мерзімі бойынша келтіреді.

4-кесте

Ақша қаражаты қозғалысы туралы есептілік (Кэш-фло)

№	Көрсеткіштер		қаңтар 2016	...	желтоқсан 2017	2018
1	2	3	4	5	6	7
1	Өнім сатудан түскен қаражат					
2	Жиынтық айнымалы шығындар					
3	Жиынтық тұрақты шығындар					
4	Қысқа мерзімді бағалы қағаздарға салынған қаражат					
5	Қысқа мерзімді бағалы қағаздар бойынша табыстар					
6	Басқа да түсімдер					
7	Басқа да төлемдер					
8	Салықтар					
10	Операциялық іс-әрекет нәтижесіндегі Кэш-фло	1к.-2к.-3к.- 4к.+5к.+6к.-7к.- 8к.				
11	Активтерді сатып алу шығындары					
12	Дайындық кезеңнің басқа да шығындары					
13	Активтерді сатудан түскен қаражат					
14	Меншік құқықтарын (акцияларды) сатып алу					
15	Меншік құқын сату					
16	Инвестициялық іс-әрекеттен түскен табыстар					
17	Инвестициялық іс-әрекет нәтижесіндегі Кэш-фло	13к.+15к.+16к.- 11к.-12к.-14к.				
18	Меншікті (акционерлік) капитал					
19	Алынған қарыздар					
20	Қарыздарды өтеу төлемдері					
21	Қарыздардың пайызын төлеу					
22	Лизинг төлемдері					
23	Дивидендтерді төлеу					
24	Қаржылық іс-әрекет нәтижесіндегі Кэш-фло	18к.+19к.-20к.- 21к.-22к.-23к.				
25	Кезең басындағы қолма-қол ақшаның балансы	Алдыңғы кезең соңындағы қолма-қол ақшаның балансы				
26	Кезең соңындағы қолма-қол ақшаның балансы	25к.+10к.+17к.+ 24к.				

4. Орындау түрі: тақырып бойынша презентация

5.СӨЖ орындау және бағалау критерилері (тапсырманы орындау талаптары)

Презентация - презентация уақыты 8-10 минут.Графикалық жұмыстың стандартқа сай орындалуы бойынша және қойылған сұрақтарға дұрыс жауап беруіне байланысты бағаланады.

6.Тапсыру мерзімі: 9 апта

7.Әдебиет.

негізгі:

1. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Арифметика успеха».- Тараз, 2005
2. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Алгебра власти».- Тараз, 2005 г.
3. Аманбаев Б.Б., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Бизнес-планирование».-

Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

қосымша:

4. Аманбаев Б.Б., Бишимбаев К.В., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Business-planning».- Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

5. Алан Вест Бизнес – план: учеб. пр. пособие (перевод с английского Н.И.Аклозовой и И.Ю.Букиной – 3-е изд. – Москва: издательство Проспект, 2005 – 232 с.)

6. Буров В.П., Морошкин В.А., Новиков О.К. Бизнес-план. Москва, 1995 г.

Волков А.С., Марченко А.А. Бизнес-планирование

1. Тақырып 10: Қаржылық бағалау коэффициенттерін есептеу

2. Мақсаты: Қаржылық бағалау коэффициенттерін есептеуді үйрену

3. Тапсырма: Қаржылық бағалау коэффициенттерін есептеуді үйрену келесі формула бойынша анықталады:

Технология рентабельділігі = Сатудан түскен пайда / Толық өзіндік құны

Сату рентабельділігі = Баланстық пайда / Табыс

Пайда нормасы = Таза пайда / Инвестициялар

4. Орындау түрі: тақырып бойынша презентация

5.СӨЖ орындау және бағалау критерилері (тапсырманы орындау талаптары)

Презентация - презентация уақыты 8-10 минут.Графикалық жұмыстың стандартқа сай орындалуы бойынша және қойылған сұрақтарға дұрыс жауап беруіне байланысты бағаланады.

6.Тапсыру мерзімі: 10 апта

7.Әдебиет.

негізгі:

1. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Арифметика успеха».- Тараз, 2005
2. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Алгебра власти».- Тараз, 2005 г.
3. Аманбаев Б.Б., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Бизнес-планирование».-

Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

қосымша:

4. Аманбаев Б.Б., Бишимбаев К.В., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Business-planning».- Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

5. Алан Вест Бизнес – план: учеб. пр. пособие (перевод с английского Н.И.Аклозовой и И.Ю.Букиной – 3-е изд. – Москва: издательство Проспект, 2005 – 232 с.)

6. Буров В.П., Морошкин В.А., Новиков О.К. Бизнес-план. Москва, 1995 г.

Волков А.С., Марченко А.А. Бизнес-планирование

1. Тақырып 11: Инвестициялардың экономикалық тиімділік көрсеткіштерін есептеу

2. Мақсаты: Инвестициялардың экономикалық тиімділік көрсеткішін табуы үйрену

3. Тапсырма: топ көрсеткіштері жобаға салынған инвестициялардың тиімділігін көрсетеді:

- өтелу мерзімі (салынған қаражаттың қайтару мерзімін көрсетеді және жобаның тәуекелін сипаттайтын көрсеткіш ретінде пайдаланылады);
- таза келтірілген табыс (жобаның масштабы мен жаңа өндірістен түсетін табыс

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Инженерлік пәндер» кафедрасы	48-19
«Инженерлік – экономикалық есептеудегі есептеу техникасы»	беттің беті

- мөлшерін сипаттайтын абсолюттік шама);
- пайдалылық индексі (жобаның пайдалылығын сипаттайды);
- рентабельділіктің ішкі нормасы (инвестициялардың табыстылығын сипаттайтын сапалық көрсеткіш).

4. Орындау түрі: тақырып бойынша презентация

5.СӨЖ орындау және бағалау критерилері (тапсырманы орындау талаптары)

Презентация - презентация уақыты 8-10 минут.Графикалық жұмыстың стандартқа сай орындалуы бойынша және қойылған сұрақтарға дұрыс жауап беруіне байланысты бағаланады.

6.Тапсыру мерзімі: 11 апта

7.Әдебиет.

негізгі:

1. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Арифметика успеха».- Тараз, 2005
2. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Алгебра власти».- Тараз, 2005 г.
3. Аманбаев Б.Б., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Бизнес-планирование».-

Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

қосымша:

4. Аманбаев Б.Б., Бишимбаев К.В., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Business-planning».- Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

5. Алан Вест Бизнес – план: учеб. пр. пособие (перевод с английского Н.И.Аклозовой и И.Ю.Букиной – 3-е изд. – Москва: издательство Проспект, 2005 – 232 с.)

6. Буров В.П., Морошкин В.А., Новиков О.К. Бизнес-план. Москва, 1995 г.
Волков А.С., Марченко А.А. Бизнес-планирование

1. Тақырып 12: Жобаның тәуекелділігін (сезімталдығын) талдау

2. Мақсаты: Кәсіпорынның өндірістік және қаржылық қызметінде тәуекел мен табыс мәселесі басты болып саналады.

3. Тапсырма: Талдауды әр түрлі әдістермен жүзеге асыруға болады, олардың бастылары төменде көрсетілген:

- статистикалық;
- шығындардың мақсатқа сәйкестігін талдау;
- эксперттік бағалау әдісі;
- ұқсас заттарды пайдалану әдісі;
- аналитикалық әдістер.

Кәсіпорын тәуекелді төмендету үшін ннвестициялар нәтижесінің сенімділігін жоғарылататын әртүрлі аналитикалық әдістер қолдану мүмкін, олар:

- Математикалық статистика әдісі;
- Экономикалық-математикалық модульдеу;
- Сезімталдылықты талдау.

4. Орындау түрі: тақырып бойынша презентация

5.СӨЖ орындау және бағалау критерилері (тапсырманы орындау талаптары)

Презентация - презентация уақыты 8-10 минут.Графикалық жұмыстың стандартқа сай орындалуы бойынша және қойылған сұрақтарға дұрыс жауап беруіне байланысты бағаланады.

6.Тапсыру мерзімі: 12 апта

7.Әдебиет.

негізгі:

1. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Арифметика успеха».- Тараз, 2005
2. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Алгебра власти».- Тараз, 2005 г.
3. Аманбаев Б.Б., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Бизнес-планирование».-

Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

қосымша:

4. Аманбаев Б.Б., Бишимбаев К.В., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Business-planning».- Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

5. Алан Вест Бизнес – план: учеб. пр. пособие (перевод с английского Н.И.Аклозовой и И.Ю.Букиной – 3-е изд. – Москва: издательство Проспект, 2005 – 232 с.)

6. Буров В.П., Морошкин В.А., Новиков О.К. Бизнес-план. Москва, 1995 г.
Волков А.С., Марченко А.А. Бизнес-планирование

1. Тақырып 13: Әлеуметтік аспектілер

2. Мақсаты: Бұл бөлімде аймақтың әлеуметтік-экономикалық және демографиялық жағдайына сипаттама беріледі.

3. Тапсырма: Жобаның еңбек ресурстарына деген қажеттілігі, пайда болатын жаңа жұмыс орындарына, жобаны жүзеге асыру нәтижесінде алынатын әлеуметтік нәтижеге талдау жүргізіледі. Сонымен бірге, мемлекеттік және жергілікті бюджеттің кіріс бөлігіне тигізетін әсері анықталады.

4. Орындау түрі: тақырып бойынша презентация

5.СӨЖ орындау және бағалау критерилері (тапсырманы орындау талаптары)

Презентация - презентация уақыты 8-10 минут.Графикалық жұмыстың стандартқа сай орындалуы бойынша және қойылған сұрақтарға дұрыс жауап беруіне байланысты бағаланады.

6.Тапсыру мерзімі: 13 апта

7.Әдебиет.

негізгі:

1. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Арифметика успеха».- Тараз, 2005

2. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Алгебра власти».- Тараз, 2005 г.

3. Аманбаев Б.Б., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Бизнес-планирование».- Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

қосымша:

4. Аманбаев Б.Б., Бишимбаев К.В., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Business-planning».- Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

5. Алан Вест Бизнес – план: учеб. пр. пособие (перевод с английского Н.И.Аклозовой и И.Ю.Букиной – 3-е изд. – Москва: издательство Проспект, 2005 – 232 с.)

6. Буров В.П., Морошкин В.А., Новиков О.К. Бизнес-план. Москва, 1995 г.
Волков А.С., Марченко А.А. Бизнес-планирование

1. Тақырып 14: Қоршаған ортаға тигізетін ықпалы

2. Мақсаты: Бұл бөлімде компанияның қоршаған ортаға тигізетін ықпалын есептеу қажет.

3. Тапсырма: Өндірістің сыртқы орта жағдайына тигізетін әсері талданады. Белгіленген талаптар мен стандарттарға сәйкестігі тарапынан өндірістің орналасу жеріне сипаттама беріледі.

4. Орындау түрі: тақырып бойынша презентация

5.СӨЖ орындау және бағалау критерилері (тапсырманы орындау талаптары)

Презентация - презентация уақыты 8-10 минут.Графикалық жұмыстың стандартқа сай орындалуы бойынша және қойылған сұрақтарға дұрыс жауап беруіне байланысты бағаланады.

6.Тапсыру мерзімі: 14 апта

7.Әдебиет.

негізгі:

1. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Арифметика успеха».- Тараз, 2005

2. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Алгебра власти».- Тараз, 2005 г.

3. Аманбаев Б.Б., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Бизнес-планирование».- Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

қосымша:

4. Аманбаев Б.Б., Бишимбаев К.В., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Business-planning».- Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

5. Алан Вест Бизнес – план: учеб. пр. пособие (перевод с английского Н.И.Аклозовой и И.Ю.Букиной – 3-е изд. – Москва: издательство Проспект, 2005 – 232 с.)

6. Буров В.П., Морошкин В.А., Новиков О.К. Бизнес-план. Москва, 1995 г.
Волков А.С., Марченко А.А. Бизнес-планирование

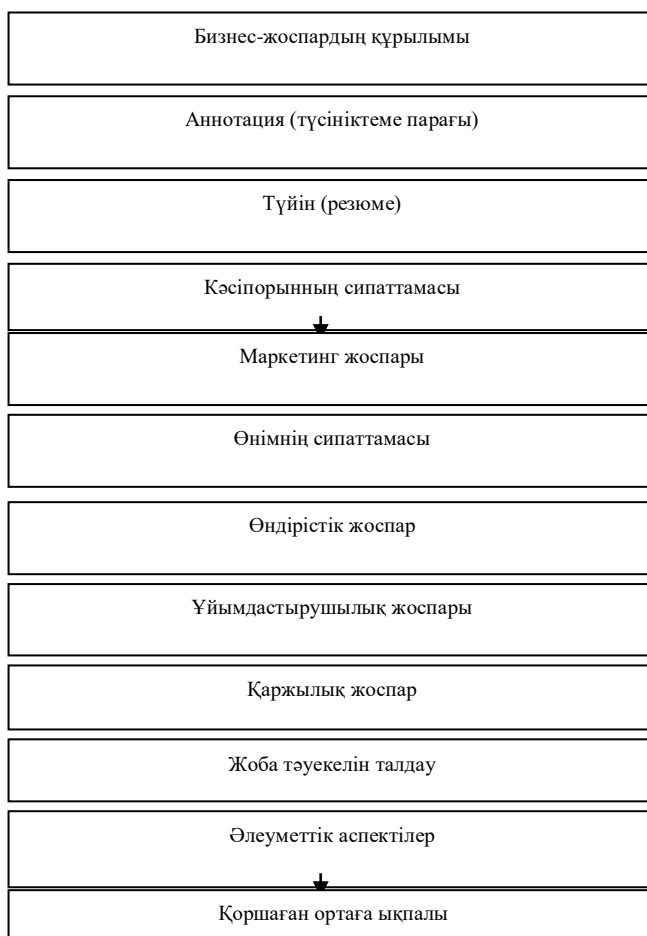
1. Тақырып 15: Бизнес-жоспар

2. Мақсаты: Бизнес-жоспар мүмкін болатын инвесторлармен келісім сөз жасасқан кезде бизнес – ұсыныстың негізі болып табылады, сонымен қатар ол қажетті қызметкерлерді жұмысқа шақыру немесе фирма персонымен келісім шарт жасау кезінде қолданылады.

3. Тапсырма: Бизнес-жоспар түсіндірме парағынан басталады, онда:

- жобаны жүзеге асырушы кәсіпорынның атауы;
- жобаның атауы;
- жоба авторлары;
- бизнес-жоспарды жүзеге асыру уақыт мен дайындау орны.

Бизнес-жоспардың құрылымын талдаған кезде келесі бөлімдер бар деп оны жан-жақты қарастырайық (1-сурет):

4. Орындау түрі: тақырып бойынша презентация

5. СӨЖ орындау және бағалау критерилері (тапсырманы орындау талаптары)

Презентация - презентация уақыты 8-10 минут. Графикалық жұмыстың стандартқа сай орындалуы бойынша және қойылған сұрақтарға дұрыс жауап беруіне байланысты бағаланады.

6. Тапсыру мерзімі: 15 апта

7.Әдебиет.**негізгі:**

1. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Арифметика успеха».- Тараз, 2005
2. Уркумбаев М.Ф., Терещенко С.А., Уркумбаева Т.Н. «Алгебра власти».- Тараз, 2005 г.
3. Аманбаев Б.Б., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Бизнес-планирование».-

Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт

қосымша:

4. Аманбаев Б.Б., Бишимбаев К.В., Есиркепова А.М. Электронный учебник «Business-planning».- Шымкент, ЮКГУ им.М.Ауезова, 2009. - 1, 58 Мбт
5. Алан Вест Бизнес – план: учеб. пр. пособие (перевод с английского Н.И.Аклозовой и И.Ю.Букиной – 3-е изд. – Москва: издательство Проспект, 2005 – 232 с.)
6. Буров В.П., Морошкин В.А., Новиков О.К. Бизнес-план. Москва, 1995 г.
Волков А.С., Марченко А.А. Бизнес-планирование

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН

**MEDISINA
AKADEMIASY**

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN

**MEDICAL
ACADEMY**

АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»

«Инженерлік пәндер» кафедрасы

48-19

«Инженерлік – экономикалық есептеудегі есептеу техникасы»

беттің беті